

עפ"ג 9036/02/23 - גל דויד אסולין, נגד מדינת ישראל

15 מרץ 2023
עפ"ג 9036-02-23

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
לפני כב' סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן
כב' השופטת יעל ייטב
כב' השופט יובל ליבדרו
המערער:
נגד
המשיבה:
גל דויד אסולין,
מדינת ישראל

מהות הערעור: ערעור על גזר דינו של בית המשפט השלום בבאר שבע (כב' השופט א' אמנו), במסגרת ת"פ 19772-12-21, מיום 22.12.2022.

נוכחים:

באי-כח המערער, עוה"ד עלי אבו-לבן ועו"ד סוף פטישי

ב"כ המשיבה, עו"ד ציון קינן

אמו של המערער

פסק דין

המערער הורשע, על יסוד הודאתו בעבירה של החזקת חלק של נשק או תחמושת, לפי סעיף 144(א) סיפא בחוק העונשין, תשל"ז-1977.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן ביום 26.10.2022, בסמוך לשעה 15:00, החזיק המערער בביתו בערד, ב-4 קופסאות שכל אחת מהן מכילה 30 כדורי 5.56 מ"מ המתאימים לרובי סער, בלי רשות להחזיקם על פי דין.

במסגרת הסדר הטיעון הודיעו הצדדים כי לעניין העונש, המאשימה תטען ל-9 חודשי מאסר בפועל אשר יכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ועונשים נלווים של מאסר מותנה וקנס, וההגנה תטען כהבנתה.

התביעה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין 9 חודשי מאסר שניתם לשאתם בעבודות שירות, וביקשה למקם את עונשו של המערער ברף הגבוה של המתחם ולהטיל עליו 9 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, ועונשים נלווים.

ההגנה טענה כי מתחם העונש נע בין אי הרשעה ושל"צ ועד לעונש של מאסר על תנאי ועונש צופה פני עתיד, ועתרה להטיל על המערער עונש צופה פני עתיד וקנס מינורי.

הממונה על עבודות השירות, חיווה דעתו שהמערער כשיר לביצוע מאסר בדרך של עבודות שירות במגבלות.

בית המשפט קמא עמד על הערכים המוגנים בעבירה של החזקת תחמושת; על חומרת העבירות הנשק; על נסיבות ביצוע העבירה; על מידת הפגיעה בערכים המוגנים אותה קבע כבינונית; ועל מדיניות הענישה הנוהגת. וקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ל- 8 חודשי מאסר בפועל. אשר לעונש הראוי למערער שקל בית המשפט את הצורך בהרתעת הרבים והיחיד; את העובדה שלא נתפס נשק התואם לתחמושת; את הודאת המערער- על משמעויותיה; את העובדה שהמערער סירב לשתף פעולה עם שירות המבחן; את מצבו הרפואי של המערער; ואת העובדה שהוא סועד את אביו. ובסופם של דברים הטיל על המערער 3 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות; 8 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך שלוש שנים העבירה בה הורשע; וקנס בסך 8,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו.

מכאן הערעור.

ב"כ המערער טוען כי בית המשפט קמא שגה שמצא להחמיר בעונשו של המערער לצורך הרתעת היחיד וזאת בהתחשב בעברו הנקי של המערער, בכך שמדובר בטעות חד פעמית ולא היה בכוונת המערער לעשות שימוש בתחמושת, ובהיעדר אינדיקציה לכך שהחמרה בעונש תביא להרתעתו. לטענתו, הסברו של המערער לפיו מצא את התחמושת זרוקה באזור המשמש לאימונים של צה"ל סביר. וטוען שלא היה מקום להחמיר בעונשו של המערער בשל שיקולי הרתעת הרבים. טוען לשיקולי הקולא בעניינו של המערער, ובין היתר הודאתו, עברו הפלילי המינורי שהתיישן, מצבו הבריאותי והטיפול שהוא מעניק לאביו. עוד נטען, כי העונש שהוטל על המערער חורג ממדיניות הענישה הקיימת. ועותר לבטל את עונש המאסר שהוטל על המערער ולהטיל עליו ענישה צופה פני עתיד של מאסר על תנאי לחודשים בודדים. ביחס לקנס, נטען שבית המשפט לא התייחס למצבו הכלכלי של המערער ולכך שלא צמחה למערער טובת הנאה כלכלית ממעשיו, והוא עותר לבטל את רכיב הקנס.

ב"כ המשיבה טוען כי הסברו של המערער להחזקת התחמושת לא התקבל על ידי בית המשפט. נכון שבית המשפט קבע בתחתית מתחם העונש ההולם הינה מאסר על תנאי, אולם התביעה איננה מסכימה עם קביעה זו, ולדעתה התוצאה העונשית עצמה נכונה. אשר לקנס, נטען כי המדובר ברכיב ענישה מקובל גם בעבירות שאינן כלכליות. ובית המשפט התבקש לדחות את הערעור.

קראנו את מלוא החומרים הנוגעים לענין ושמענו את טיעוני הצדדים והחלטנו להתערב בעונש שהוטל על המערער.

טיבם וייעודם של כלי נשק ותחמושת והסכנות הכרוכות בהם, עומדים בבסיס החומרה הרבה של עבירות הנשק, שמדיניות הענישה הנוהגת לגביהן הינה של מתן בכורה מובהקת לשיקולי הגמול וההרתעה, והעונשים המוטלים עליהן הלכה למעשה הם על צד החומרה.

יחד עם זאת, גם בעבירות אלה הענישה איננה נוסחתית והיא מושפעת מהנסיבות הקונקרטיות של המעשה ושל הנאשם.

החוק מבחין בין עבירות נשק המבוצעות ביחס לכלי נשק לאלה המבוצעות ביחס לתחמושת. כך למשל, העונש הקבוע לעבירת החזקת נשק הינו 7 שנות מאסר והעונש הקבוע להחזקת תחמושת הוא 3 שנות מאסר. והעונש הקבוע לנשיאת נשק הוא 10 שנות מאסר בעוד העונש הקבוע לנשיאת תחמושת הוא 3 שנות מאסר.

העבירה של החזקת תחמושת יכולה להתבטא באופנים שונים וברמות חומרה שונות. מידת החומרה כרוכה בטיב הפגיעה שנגרמה או שהיתה עלולה להיגרם, הנלמד מנסיבות העבירה. מידת החומרה מושפעת מסוג התחמושת שהוחזקה, כמותה, נסיבות החזקתה, נסיבות השגתה, המטרה לשמה הוחזקה התחמושת, זהות המחזיק בתחמושת, אורחותיו ועברו הפלילי, ועוד.

במקרה זה, התחמושת התגלתה במקרה, אגב חיפוש בהקשר אחר לחלוטין. בחקירתו, מסר המערער שהוא מצא את התחמושת מספר שנים קודם לכן, באזור ששימש לעריכת אימונים צבאיים, והוא לקח אותה מהמקום כדי למנוע תקלה, במטרה להעבירה למשטרה, אולם הדבר נשתכח ממנו והתחמושת נותרה במקומה במשך שנים. בהתחשב בכך שגרסת המערער לא נבדקה ע"י המשטרה; ובנסיבות מציאת התחמושת - האופן בו התחמושת הוחזקה; העובדה שלא נמצאו ברשות המערער מחסניות או כלי נשק שהתחמושת מתאימה להם; ובהינתן שהמערער לא נחשד בהצעת התחמושת למכירה או בעשייה פסולה אחרת לגביה. וכן בהתחשב בנתוני המערער, גילו, ומצבו הבריאותי והנפשי - יש בסיס להנחה שהחזקת התחמושת על ידי המערער לא היתה למטרה עבריינית.

העונשים המוטלים על החזקת תחמושת בנסיבות כאלה, אינם כוללים בדרך כלל רכיב של מאסר.

כאשר מטילים מאסר על תנאי, צריך לתת את הדעת למשכו - בהתחשב בטיב העבירה, בעונש המרבי הקבוע לה, וברמת העונש שנהוג להטיל. ויש להיזהר מפני הפרזה, העלולה להעמיד את בית המשפט בעתיד בפני קושי בקביעת עונש מידתי על עבירה נוספת.

בנסיבות המתוארות ובהתחשב בין היתר, בקביעת בית המשפט קמא שלא קיימת אינדיקציה כי התחמושת נועדה לשם ביצוע עבירות פליליות או ביטחוניות, בנתוני המערער, בהודאתו ובחרטה שהביע, ובפגיעה העלולה להיגרם לאביו, הסובל מדמנטיה והמערער הוא זה שמטפל בו, נראה לנו שהיה מקום להעמיד את עונשו של המערער ברף התחתון של המתחם שנקבע בגזר דינו של בית המשפט קמא, ולהסתפק בהטלת מאסר על תנאי וקנס מתונים.

נוכח האמור, אנו מבטלים את רכיב המאסר בפועל שנקבע למערער. קובעים שהמאסר על תנאי יהיה של 3 חודשים למשך 3 שנים מהיום, שלא יעבור עבירת נשק. ומעמידים את סכום הקנס על 2,000 ₪ או 14 ימי מאסר תחתיו.

המערער ישלם את הקנס בתוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום כ"ב אדר
תשפ"ג, 15/03/2023
במעמד הנוכחים.
אליהו ביתן, שופט, סגן
הנשיאה

יובל ליבדרו, שופט

יעל ייטב, שופטת